

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

<http://www.ifat.com/VT/Trans.aspx?ID=6341225&CID=103186>

לינק לקובץ:

תוכנית: הנקודה היהודית

תאריך: 30/04/2015

שעה: 21:43:54

רשת: רשת ב

כותרת: ד"ר נעמי דר, פילוסופיה של הביולוגיה - מכון שכטר - סידרת הרצאות על

אהרון ויזנר : חזרנו. כשהיינו ילדים אהבנו להתווכח עם השכנים, האם מוצאנו מהקוף או לא? הוויכוח הזה טרם דעך. שלום ד"ר נעמי דר.

ד"ר נעמי דר : שלום, ערב טוב לך ולמאזינים.

אהרון ויזנר : דוקטור לפילוסופיה של הביולוגיה.

ד"ר נעמי דר : נכון, נכון, כן.

אהרון ויזנר : לא ידעתי שיש כזה דבר, תיכף תספרי מה זה, זה מעניין, וסטודנטית לרבנות במדרש לרבנים על שם שכטר, אנחנו מדברים על מכון שכטר, את מרצה בסביבת הרצאות על אבולוציה ויהדות. עד כאן נכון?

ד"ר נעמי דר : נכון. עד כאן הכול טוב.

אהרון ויזנר : מכון שכטר, אפשר לומר, מזוהה עם התנועה הקונסרבטיבית, זה יהיה נכון לומר?

6341225

עמוד 1 מתוך 7

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 98-96, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

ד"ר נעמי דר : נכון. אנחנו נקראים בישראל התנועה המסורתית, אבל כן.

אהרון ויזנר : בארצות הברית...

ד"ר נעמי דר : נכון.

אהרון ויזנר : פילוסופיה של הביולוגיה, זה אומר שאת לא חוקרת את הביולוגיה, אלה חוקרת את החוקרים?

ד"ר נעמי דר : פחות או יותר. אני חוקרת תיאוריות של, תיאוריות ביולוגיות. אני התמקדתי באבולוציה ובתהליכי ראשית החיים, אבולוציה ויהדות, דברים כאלה, אבל באמת, המחקר עוסק בתיאוריות, ומה שיש לחוקרים להגיד על זה. יש, אני עסקתי בתחום שיותר קרוב לביולוגיה תיאורטית.

אהרון ויזנר : אז בואי נצלול לתוך אותה סדרת הרצאות על האבולוציה ויהדות. לכאורה סותר, האם נבראנו בצלם אלוהים או שאנחנו צאצאים של אותו קוף שהלך והזדקף לו לאט לאט ובסוף נהייה בן אדם. איך מיישבים?

ד"ר נעמי דר : יש הרבה דרכים ליישב. יש דרך אחת לומר שזה, כפי שאמר ליבוביץ' למשל, פרופסור ישעיהו ליבוביץ', שגם הוא עסק בפילוסופיה של הביולוגיה, הוא טען שאין סתירה, הוא מקבל את האמונה, ואת האמונה שהאלוהים הוא הבורא, מצד אחד, מצד שני כמדען הוא מחויב לתיאוריה הביולוגית העכשווית שנסמכת על תורת האבולוציה. זו דרך אחת ליישב את הדברים. דרך אחרת

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

היא לומר שהתורה איננה, התורה היא איננה עוסקת בסיפור היסטורי, איננה מדברת על יצירה כסיפור היסטורי, אלא כעניין מהותי, עקרוני, ואולי אפילו, איך אמר את זה, אני אשתמש במילים של הרב קוק, בתוכן העמוק של הדברים, בפנימיות הדברים.

אהרון ויזנר : התפתחות העולם, התפתחות האנושות, העובדה שדברים משתנים, זו כן עובדה מדעית, נכון?
ד"ר נעמי דר : אין ספק, זה דברים שאנחנו כולנו יכולים לראות כמעט בעין. בדרך כלל החיים של היצורים שאנחנו מכירים, היצורים המפותחים יותר, הם ארוכים מכדי שנוכל להבחין, אבל למשל כאשר מסתכלים על תהליכים בחיידקים, אפשר לראות התפתחות בזמן יחסית קצר, ולעקוב אחר ההתפתחות הזאת. אני נותנת למשל את הדוגמה של עמידות לאנטיביוטיקה, זו אמנם עדיין לא היווצרות של מין חדש, אבל זו דוגמה לתכונה שמשלטת באוכלוסיה באופן אקראי, אבל היא עושה סלקציה מאוד ברורה בין, כאשר מגדלים חיידקים על מצע של אנטיביוטיקה, חלקם מבטאים את העמידות שיש להם. אהרון ויזנר : יש הרבה רעש סביבך.
ד"ר נעמי דר : כן, אני אתרחק.
אהרון ויזנר : תודה.

ד"ר נעמי דר : פשוט מזיזים פה משהו. חלקם, אנחנו יכולים

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-56 17166
www.ifat.com

לעקוב ולראות שחלק מהחיידיקים מבטאים את העמידות שלהם. יש להם את העמידות בגנים, והם מבטאים אותה, ויכול להיות שתהליך כזה יביא ליצירת מין חדש של חיידיקים. מין אנחנו מגדירים מין שהוא שונה גנטית ולא יכול להזדווג עם מין אחר, זאת הגדרה של מין. חיידיקים זה קצת אחרת, הם קצת יצורים אחרים, אבל עדיין זה תהליך שאנחנו יכולים לראות ביחסית זמן קצר, וביצורים מפותחים קשה לנו לעקוב, אבל אנחנו יודעים, במשך שנים רבות, מיליוני שנים, עשרות אלפי שנים, אנחנו יודעים שהתהליכים האלה קיימים, והם בבחינת עובדה. כלומר מדע הביולוגיה מגדיר אותם כעובדה. קשה מאוד להיות ביולוג ולהכחיש את הדברים האלה.

אהרון ויזנר : אבולוציה זו בסך הכול תיאוריה, נכון? אומרים תורת האבולוציה, זו תיאוריה שמסבירה את המציאות. ד"ר נעמי דר : תיאוריה שמסבירה, אבל יש לה ערך רב מאוד, גם בניבוי תהליכים, למשל, אני אתן דוגמה, מה יקרה כאשר האקלים ישתנה, אנחנו, זה גם דבר שאנחנו עדים לו בתקופתנו, כאשר כדור הארץ הולך ומתחם, יש שינוי במגוון המינים, זה דבר שתורת האבולוציה מנבאת אותו, ואכן קורה, כלומר, אנחנו לא מופתעים מהדבר הזה. ואפשר להגיד שאקולוגיה זה תורת האבולוציה בטווח זמן קטן, ותורת האבולוציה עצמה נפרשת על טווח זמן ארוך יותר, אבל זו תיאוריה, אני אשתמש בציטוט של

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

גנטיקאי מאוד מפורסם שאמר "שום דבר לא מתקבל על הדעת
בביולוגיה, אלא לאור תורת האבולוציה".

אהרון ויזנר : אבל יש המון ביולוגים שהם שומרי מצוות, אנשים
מאמינים, כלומר זו לא...

ד"ר נעמי דר : נכון.

אהרון ויזנר : זה לא משהו ש... כן, לא מאפשר להיכנס פנימה
לאדם מאמין.

ד"ר נעמי דר : נכון, ויעידו הרבנים החשובים שתמכו בתורת
האבולוציה. הזכרתי את הרב קוק, אני מזכירה אותו בהרצאות
שלי. אני יכולה, דוגמה נוספת זה הרב גדליה נדל, שהיה תלמידו
של החזון איש, אדם מאוד מיוחד, חרדי קיצוני, כן, חרדי קיצוני
שהוא קיבל את תורת האבולוציה והתייחס אליה כעובדה, ויש עוד
רבים וטובים שמנסים, שומרי מצוות, ראיתי אותם בכנסים, שמעתי
אותם מדברים, מדענים, שמאמינים לא רק בתורת האבולוציה,
בהתהוות החיים, תהליכים של התהוות חיים. אם הרב קוק אמר
שזה לא סותר, אז מי אני שאגיד שזה סותר.

אהרון ויזנר : אוקיי. זאת אומרת, זה לא נושא שמציק. פעם זה
היה מוגדר, אני זוכר בתיכון, כנושא שאדם דתי זה מציק לו
ברמה הממש האמונית, כלומר קשה לו לקיים מצוות כאשר הוא
קורא שמוצאו מהקוף לפני כך וכך מיליונים או מיליארדים של
שנים, והוא קורא בספר בראשית משהו אחר לגמרי. זה, אנחנו

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

כבר לא שם, זה בעצם מה שאת אומרת.
ד"ר נעמי דר : אני אומרת שאנחנו כבר לא שם, למעשה, שנים רבות, כי הרב קוק, אתה יודע, אמר את מה שאמר שנים רבות לפנינו, לפני לפחות, והדברים היו, היה איזה איום בתורת האבולוציה. אנחנו עדיין לא השתחררנו ממנו לחלוטין, ואני שמחה שכיום תלמידיו של הרב קוק, או תלמידי תלמידיו של הרב קוק, מוצאים לנכון לפרסם את הדברים ברבים, כמו, אני רוצה להזכיר לטובה את הרב דוב ברגר, שהסתמכתי גם על מאמרים שהוא כתב, שמפיץ את הדברים, ובפירוש שם לו למטרה, הייתי אומרת, ממש לפרסם שהרב קוק לא התנגד לתורת האבולוציה, ולכן הוא גם עצמו לא רואה, לא רואה סתירה, ואני שמעתי גם, קראתי גם שכך אמר הרב אבינר.
אהרון ויזנר : דוקטור נעמי דר, כן, אוקיי. מי שרוצה יכול לבוא, זו כניסה חופשית להרצאות האלה של מכון שכטר?
ד"ר נעמי דר : הכניסה חופשית, זה הרצאות מטעם הקבוצה שלנו במכון שכטר, שחוקרת את האבולוציה ויהדות, אבל אנחנו מקיימים אותה בגבעת רם ביחד איזה שיתוף עם מכון אדלשטיין בגבעת רם, מכון לחקר היסטוריה, פילוסופיה וסוציולוגיה של המדעים, ו... אהרון ויזנר : אוקיי. מי שרוצה בעידן הגוגל, ימצא את הדרך, אני מבטיח.

ד"ר נעמי דר : אני בטוחה, אני סומכת על המאזינים.

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

אהרון ויזנר : מתי זה מתחיל?

ד"ר נעמי דר : אנחנו התחלנו כבר, ההרצאה הבאה תתקיים בשבוע הבא, לא שבוע הקרוב, שבוע לאחר מכן, באחת עשרה במאי, והיא תעסוק, ואני חושבת, תעביר אותה דוקטור רחל פאר, והיא תעסוק בקבלה של האבולוציה, תורת האבולוציה, אצל רבנים בארצות הברית.

אהרון ויזנר : דוקטור נעמי דר, דוקטור לפילוסופיה של הביולוגיה, מכון שכטר. תודה רבה לך.

ד"ר נעמי דר : תודה רבה לך. להתראות ושבת שלום.

אהרון ויזנר : שבת שלום.